

Programación de proba libre de módulos profesionais

Módulo: TÉCNICAS BÁSICAS DE ENFERMERÍA

**Profesores/Ana María Coto Carrera/Margarita Vázquez Ouro, Maria Digna López
Fernández**

Curso: 2023 - 2024

IES MONTE CASTELO

Índice

Índice	2
1 Identificación da programación.....	3
1.1 Centro educativo.....	3
1.2 Ciclo formativo.....	3
1.3 Módulo profesional.....	3
1.4 Profesorado responsable.....	3
2 Capacidades terminais e contidos.....	4
2.1. PRIMEIRA PARTE DA PROBA.....	4
2.1.1. Capacidades terminais do currículo que se tratan.....	4
Capacidades terminais do currículo.....	4
2.1.2. Contidos mínimos necesarios que se avaliarán para a verificación da consecución das capacidades terminais por parte do alumnado.....	4
Contidos do currículo.....	4
CONTIDOS CONCEPTUAIS.....	4
CONTIDOS PROCEDIMENTAIS.....	5
CONTIDOS ACTITUDINAIS.....	5
2.2. SEGUNDA PARTE DA PROBA.....	6
2.2.1. Capacidades terminais do currículo que se tratan.....	6
Capacidades terminais do currículo.....	6
2.2.2. Contidos mínimos necesarios que se avaliarán para a verificación da consecución das capacidades terminais por parte do alumnado.....	6
Contidos do currículo.....	6
CONTIDOS CONCEPTUAIS.....	6
CONTIDOS PROCEDIMENTAIS.....	7
CONTIDOS ACTITUDINAIS.....	7
3 Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva.....	9
4 Características da proba e instrumentos para o seu desenvolvemento.....	10
4.a) Primeira parte da proba.....	10
4.b) Segunda parte da proba.....	10

1 Identificación da programación

1.1 Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
27013958	IES MONTE CASTELO	LUGO	2023-2024

1.2 Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	MCiclo formativo	Grao	Réxime
SAN	SANIDADE	C19M001	COIDADOS AUXILIARES DE ENFERMERÍA	MEDIO	PROBA LIBRE

1.3 Módulo profesional

Código MP	Nome	Horas anuais
CM0310	COIDADOS AUXILIAR DE ENFERMERÍA	320

1.4 Profesorado responsable

Profesora do asignado ao módulo	Ana María Coto Carrera/Margarita Vázquez Ouro, /Maria Digna López Fernández
---------------------------------	---

2 Capacidades terminais e contidos

2.1. PRIMEIRA PARTE DA PROBA

2.1.1. Capacidades terminais do currículo que se tratan

Capacidades terminais do currículo
Analiza–los procedementos técnicos necesarios e realiza–la hixiene persoal dun paciente ou cliente en función do seu estado, idade e/ou situación, informándoo da técnica a realizar e respectando a súa intimidade.
Identificar e aplica–los procedementos técnicos adecuados para realiza–la recolleita de excretas en función do estado e necesidades do paciente ou cliente.
Adapta–los protocolos de mobilización e traslado dun paciente ou cliente en función do seu estado e necesidade.
Axudar na deambulación dun paciente ou cliente segundo as súas necesidades utilizando os medios de soporte precisos segundo o caso .
Analizar e prepara–los procedementos técnicos necesarios para facilita–la observación e/ou exploración médica dun paciente ou cliente en función do seu estado e condicións físicas tanto en atención hospitalaria como domiciliaria.
Realiza–la toma de constantes vitais e efectua–lo seu rexistro gráfico.
Identifica–las diferentes técnicas de administración de dietas que permitan manter nos pacientes unha nutrición adecuada.
Administra–la alimentación a un paciente cliente a través dunha sonda.
Valora–la influencia dos refugallos así como a importancia da súa correcta eliminación para evitar a incidencia negativa no medio ambiente.
Efectua–la recollida de excretas e elabora–lo balance hídrico do paciente/cliente.
Analiza–los procedementos necesarios e realiza–la hixiene, alimentación e coidados da nai e do neonato segundo os protocolos establecidos.
Interpretar ordes de tratamento, precisando a vía de administración e o material para utilizar en función da técnica a aplicar.
Prepara–la medicación aplicando os criterios de equivalencia necesarios para a preparación de medicación.
Aplicar técnicas de hidroterapia segundo o estado e necesidades do paciente cliente.
Colaborar na atención preoperatoria e postoperatoria do paciente aplicando os coidados físicos e psicolóxicos adecuados.
Analizar as técnicas de asistencia sanitaria de urxencia determinando e aplicando a máis adecuada en función da situación e estado do paciente.
Aplicar, utilizar e realiza–las técnicas necesarias dos coidados postmortem.
Comprender e ter sensibilidade ante o estado emocional do paciente e do seu contorno, durante a aplicación dos coidados básicos de enfermería.

2.1.2. Contidos mínimos necesarios que se avaliarán para a verificación da consecución das capacidades terminais por parte do alumnado

Contidos do currículo
CONTIDOS CONCEPTUAIS
Hixiene e aseo do enfermo.
Principios anatomo–fisiolóxicos do sistema nervioso.
Principios anatomofisiolóxicos de pel e anexos cutáneos. Fundamentos da hixiene corporal.
Coidados afectivos e de comunicación.
Mobilización, traslado e deambulación de pacientes.
Principios anatómico–fisiolóxicos de sostén e movemento. Posicións anatómicas. Indicacións .
Úlceras por presión: etioloxía, signos de alarma e medidas de prevención.

Preparación á exploración médica. Constantes vitais.
Principios anatomofisiolóxicos do aparello cardiovascular, respiratorio e urinario.
Exploración. Tipos. Materiais e posicións específicas para a exploración médica.
Constantes vitais. Principios fundamentais. Materiais necesarios para a súa toma.
Osixenoterapia. Indicacións
Aerosolterapia. Indicacións
Principios de dietética.
Anatomía e fisioloxía do aparato dixestivo.
Dietética. Principios fundamentais. Clases de dieta.
Formas e materiais de administración da alimentación.
Balance hídrico. Material empregado na súa determinación.
Coidados da nai e do neonato.
Principios anatomofisiolóxicos do aparello xenital feminino e masculino.
Xestación parto e puerperio. Probas diagnósticas e funcionais.
Coidados básicos do neonato.
Administración de medicación.
Principios de farmacoloxía xeral. Farmacocinética do medicamento: liberación, absorción, distribución e metabolización.
Vías de administración de medicamentos. Anatomía e fisioloxía das zonas utilizadas.
Termoterapia, crioterapia e hidroxía médica.
Frío e calor. Indicacións.
Hidroterapia. Indicacións. Características das augas medicinais.
Primeiros auxilios.
Principios anatomofisiolóxicos aplicados ós primeiros auxilios, definidos en función das estruturas anatómicas implicadas.
Criterios de urxencia e prioridade nos primeiros auxilios.
Traumatismos. Queimaduras e conxelacións. Feridas e hemorraxias.
Contusións. Fracturas, luxacións e escordaduras.
Alteracións da consciencia. Reaccións adversas a tóxicos, fármacos de uso frecuente e/ou venenos.
Caixas de urxencia. Compoñentes.
Coidados post mortem.
Signos de morte.
Técnicas de amortallamento.
CONTIDOS PROCEDIMENTAIS
Hixiene e aseo do enfermo:
Aplicación de técnicas de aseo: completo e parcial (encamado e non encamado)
Mobilización, traslado e deambulación de pacientes:
Aplicación de técnicas de prevención e tratamento de úlceras por presión
Aplicación de técnicas de dinámica corporal, de mobilización, de traslado e de deambulación.
Coidados afectivos e de comunicación
Preparación á exploración médica. Constantes vitais.

Preparación dos materiais para os distintos tipos de exploración médica
Aplicación de técnicas de posicionamento do paciente para a exploración médica
Aplicación de oxigenoterapia. Aplicación de aerosolterapia
Principios de dietética .
.Administración de comidas a pacientes
Aplicación de técnicas de alimentación enteral e parenteral
Elaboración do balance hídrico. Representación gráfica
Coidados da nai e do neonato
Coidados da muller antes e despois do parto
Aplicación das técnicas de hixiene e alimentación do neonato
Administración de medicación
Preparación de medicación e administración de medicamentos por vía oral, rectal e tópica
Termoterapia, crioterapia e hidroloxía médica
Aplicación de frío e calor segundo indicacións.
Aplicación de hidroterapia
Coidados perioperatorios
Coidados preoperatorios. Coidados físico. Apoio psicolóxico
Coidados posoperatorios. Coidados físicos. Tratamento da dor
Apoio psicolóxico
Primeiros auxilios:
Actuación ante diferentes tipos de traumatismos: queimaduras e conxelacións, feridas, hemorragias, contusións , fracturas, luxacións e escordaduras.
Aplicación de técnicas de inmovilizacións: vendaxes e férulas
Aplicación de técnicas de reanimación cardiopulmonar ante situacións de asfixia e paro cardíaco
Mantemento de caixas de urxencia
Coidados posmortem:
Preparación do cadáver. Realización de técnicas de amortallamento
Limpeza e desinfección terminal da unidade do paciente.
Cumprimentación da documentación e requisitos legais
CONTIDOS ACTITUDINAIS
Hixiene e aseo do enfermo
Respecto á intimidade do paciente
Mobilización, traslado e deambulación de pacientes
Rigor na prevención e tratamento das úlceras por presión
Comprensión cara á situación do paciente durante a mobilización e o traslado
Preparación á exploración médica. Constantes vitais
Comprensión da ansiedade do paciente ante unha exploración médica.
Principios de dietética:
Motivación do paciente cara á alimentación
Coidados da nai e do neonato
Sensibilidade cara á situación da muller durante o embarazo, parto e puerperio e atención ó neonato

Administración de medicación:
Valoración das pautas de administración da medicación e rigor no seu cumprimento.
Motivación do paciente sobre a importancia do consumo responsable dos medicamentos
Termoterapia, crioterapia e hidroloxía médica
Sensibilidade cara á especial situación do paciente nos centros de hidroterapia.
Coidados perioperatorio.
Colaboración na preparación psicolóxica do paciente tanto no preoperatorio
Sensibilidade ante ás manifestacións de ansiedade, medo, dor do paciente no pre e no postoperatorio
Primeiros auxilios
Actitude de tranquilidade e eficiencia nunha situación de urxencia
Coidados post mortem
Comprensión ante o sufrimento da familia do falecido

2.2. SEGUNDA PARTE DA PROBA

2.2.1. Capacidades terminais do currículo que se tratan

Capacidades terminais do currículo
Analiza–los procedementos técnicos necesarios e realiza–la hixiene persoal dun paciente ou cliente en función do seu estado, idade e/ou situación, informándoo da técnica a realizar e respectando a súa intimidade.
Identificar e aplica–los procedementos técnicos adecuados para realiza–la recolleita de excretas en función do estado e necesidades do paciente ou cliente.
Adapta–los protocolos de mobilización e traslado dun paciente ou cliente en función do seu estado e necesidade.
Axudar na deambulación dun paciente ou cliente segundo as súas necesidades utilizando os medios de soporte precisos segundo o caso .
Analizar e prepara–los procedementos técnicos necesarios para facilita–la observación e/ou exploración médica dun paciente ou cliente en función do seu estado e condicións físicas tanto en atención hospitalaria como domiciliaria.
Realiza–la toma de constantes vitais e efectua–lo seu rexistro gráfico.
Identifica–las diferentes técnicas de administración de dietas que permitan manter nos pacientes unha nutrición adecuada.
Administra–la alimentación a un paciente cliente a través dunha sonda.
Valora–la influencia dos refugallos así como a importancia da súa correcta eliminación para evitar a incidencia negativa no medio ambiente.
Efectua–la recollida de excretas e elabora–lo balance hídrico do paciente/cliente.
Analiza–los procedementos necesarios e realiza–la hixiene, alimentación e coidados da nai e do neonato segundo os protocolos establecidos.
Interpretar ordes de tratamento, precisando a vía de administración e o material para utilizar en función da técnica a aplicar.
Prepara–la medicación aplicando os criterios de equivalencia necesarios para a preparación de medicación.
Aplicar técnicas de hidroterapia segundo o estado e necesidades do paciente cliente.
Colaborar na atención preoperatoria e postoperatoria do paciente aplicando os coidados físicos e psicolóxicos adecuados.
Analizar as técnicas de asistencia sanitaria de urxencia determinando e aplicando a máis adecuada en función da situación e estado do paciente.
Aplicar, utilizar e realiza–las técnicas necesarias dos coidados postmortem.
Comprender e ter sensibilidade ante o estado emocional do paciente e do seu contorno, durante a aplicación dos coidados básicos de enfermería.

2.2.2. Contidos mínimos necesarios que se avaliarán para a verificación da consecución das capacidades terminais por parte do alumnado

Contidos do currículo
CONTIDOS CONCEPTUAIS
Hixiene e aseo do enfermo.
Principios anatomo-fisiolóxicos do sistema nervioso.
Principios anatomofisiolóxicos de pel e anexos cutáneos. Fundamentos da hixiene corporal.
Coidados afectivos e de comunicación.
Mobilización, traslado e deambulación de pacientes.
Principios anatómico-fisiolóxicos de sostén e movemento. Posicións anatómicas. Indicacións .
Úlceras por presión: etioloxía, signos de alarma e medidas de prevención.
Preparación á exploración médica. Constantes vitais.
Principios anatomofisiolóxicos do aparello cardiovascular, respiratorio e urinario.
Exploración. Tipos. Materiais e posicións específicas para a exploración médica.
Constantes vitais. Principios fundamentais. Materiais necesarios para a súa toma.
Osixenoterapia. Indicacións
Aerosolterapia. Indicacións
Principios de dietética.
Anatomía e fisioloxía do aparato dixestivo.
Dietética. Principios fundamentais. Clases de dieta.
Formas e materiais de administración da alimentación.
Balance hídrico. Material empregado na súa determinación.
Coidados da nai e do neonato.
Principios anatomofisiolóxicos do aparello xenital feminino e masculino.
Xestación parto e puerperio. Probas diagnósticas e funcionais.
Coidados básicos do neonato.
Administración de medicación.
Principios de farmacoloxía xeral. Farmacocinética do medicamento: liberación, absorción, distribución e metabolización.
Vías de administración de medicamentos. Anatomía e fisioloxía das zonas utilizadas.
Termoterapia, crioterapia e hidroloxía médica.
Frío e calor. Indicacións.
Hidroterapia. Indicacións. Características das augas medicinais.
Primeiros auxilios.
Principios anatomofisiolóxicos aplicados ós primeiros auxilios, definidos en función das estruturas anatómicas implicadas.
Criterios de urxencia e prioridade nos primeiros auxilios.
Traumatismos. Queimaduras e conxelacións. Feridas e hemorraxias.
Contusións. Fracturas, luxacións e escordaduras.
Alteracións da consciencia. Reaccións adversas a tóxicos, fármacos de uso frecuente e/ou velenos.
Caixas de urxencia. Compoñentes.
Coidados post mortem.

Signos de morte.

Técnicas de amortallamento.

CONTIDOS PROCEDIMENTAIS

Hixiene e aseo do enfermo:

Aplicación de técnicas de aseo: completo e parcial (encamado e non encamado)

Mobilización, traslado e deambulación de pacientes:

Aplicación de técnicas de prevención e tratamento de úlceras por presión

Aplicación de técnicas de dinámica corporal, de mobilización, de traslado e de deambulación.

Coidados afectivos e de comunicación

Preparación á exploración médica. Constantes vitais.

Preparación dos materiais para os distintos tipos de exploración médica

Aplicación de técnicas de posicionamento do paciente para a exploración médica

Aplicación de oxigenoterapia. Aplicación de aerosolterapia

Principios de dietética .

.Administración de comidas a pacientes

Aplicación de técnicas de alimentación enteral e parenteral

Elaboración do balance hídrico. Representación gráfica

Coidados da nai e do neonato

Coidados da muller antes e despois do parto

Aplicación das técnicas de hixiene e alimentación do neonato

Administración de medicación

Preparación de medicación e administración de medicamentos por vía oral, rectal e tópica

Termoterapia, crioterapia e hidroloxía médica

Aplicación de frío e calor segundo indicacións.

Aplicación de hidroterapia

Coidados perioperatorios

Coidados preoperatorios. Coidados físico. Apoio psicolóxico

Coidados posoperatorios. Coidados físicos. Tratamento da dor

Apoio psicolóxico

Primeiros auxilios:

Actuación ante diferentes tipos de traumatismos: queimaduras e conxelacións, feridas, hemorraxias, contusións , fracturas, luxacións e escordaduras.

Aplicación de técnicas de inmobilizacións: vendaxes e férulas

Aplicación de técnicas de reanimación cardiopulmonar ante situacións de asfixia e paro cardíaco

Mantemento de caixas de urxencia

Coidados posmortem:

Preparación do cadáver. Realización de técnicas de amortallamento

Limpeza e desinfección terminal da unidade do paciente.

Cumprimentación da documentación e requisitos legais

CONTIDOS ACTITUDINAIS

Hixiene e aseo do enfermo
Respecto á intimidade do paciente
Mobilización, traslado e deambulación de pacientes
Rigor na prevención e tratamento das úlceras por presión
Comprensión cara á situación do paciente durante a mobilización e o traslado
Preparación á exploración médica. Constantes vitais
Comprensión da ansiedade do paciente ante unha exploración médica.
Principios de dietética:
Motivación do paciente cara á alimentación
Coidados da nai e do neonato
Sensibilidade cara á situación da muller durante o embarazo, parto e puerperio e atención ó neonato
Administración de medicación:
Valoración das pautas de administración da medicación e rigor no seu cumprimento.
Motivación do paciente sobre a importancia do consumo responsable dos medicamentos
Termoterapia, crioterapia e hidroxoloxía médica
Sensibilidade cara á especial situación do paciente nos centros de hidroterapia.
Coidados perioperatorio.
Colaboración na preparación psicolóxica do paciente tanto no preoperatorio
Sensibilidade ante ás manifestacións de ansiedade, medo, dor do paciente no pre e no postoperatorio
Primeiros auxilios
Actitude de tranquilidade e eficiencia nunha situación de urxencia
Coidados post mortem
Comprensión ante o sufrimento da familia do falecido

3 Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva

1. Considéranse mínimos exixibles tódalas capacidades terminais elementais e os contidos (conceptuais, procedimentais e actitudinais) establecidos no correspondente Decreto 61/1999, do 18 de Febreiro, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de Cuidados Auxiliar de Enfermaría, relacionados co módulo profesional, Técnicas Básicas de enfermería.
2. Os criterios de cualificación que seguirán son os seguintes, tendo en conta os artigos 13 e 14, sobre avaliación e cualificación final das probas libres da ORDE do 5 de abril de 2013 :
- Proba teórica: Terá carácter eliminatorio e consistirá nunha proba escrita con variedade de preguntas tipo test , preguntas curtas, teórico - práctico, probas do vocabulario técnico, completar frases, cadros , imaxes, versará sobre unha mostra suficientemente significativa das capacidades terminais e contidos establecidos na programación para esta parte. Esta primeira parte da proba cualificarase de 0 a 10 puntos. Para a súa superación deberase obter unha puntuación igual ou superior a 5 puntos.
3. A puntuación anterior, cando o resultado non sexa un número enteiro, redondearase á puntuación enteira superior ou inferior máis próxima.

4 Características da proba e instrumentos para o seu desenvolvemento

4.a) Primeira parte da proba

Características da proba

- Consistirá nunha proba escrita, tipo test, preguntas curtas, teórico-práctico, imaxes, probas do vocabulario técnico, completar frases, cadros, etc), que versará sobre unha mostra suficientemente significativa das capacidades terminais e contidos establecidos na programación, e que será facilitada ao alumnado nun documento impreso, que non poderá ser desgrapado nin incorporar ao mesmo documentos alleos ao proceso.

- O idioma do exame será galego ou castelán.
- Para que a primeira proba estea apta é imprescindible acadar un cinco sobre dez.
- Cada 3 preguntas tipo test mal, descontarase como unha ben.
- As preguntas sen contestar non puntuarán.
- Só poderá existir unha única cruz por pregunta, senón darase por errónea. Tódalas instrucións e especificacións quedarán detalladas na primeira folla do exame.
- A duración da proba teórica será dun máximo de 2 horas.

Instrumentos necesarios para o seu desenvolvemento:

- Bolígrafo de tinta indeleble (azul ou negro).

Normas:

- Será necesaria a identificación mediante o DNI ou pasaporte, que deberá estar dispoñible enriba da mesa durante todo o exame.
- Non se permitirá o acceso a aula unha vez comezada a proba.
- Non se permitirá o uso de móbiles ou calquera outro dispositivo electrónico.
- Queda prohibido sacar o exame da aula.
- Se nalgunha circunstancia o profesor valorase co alumnado está copiando doutro alumno ou dun formato escrito/ audiovisual,... a proba darase por terminada e suspensa, para ese alumno/a.

4.b) Segunda parte da proba

Características da proba

Resolución dunha práctica que consistirá en diversos casos prácticos relacionados con tódalas capacidades terminais elementais e os contidos (conceptuais, procedimentais e actitudinais). Tamén desenvolverá un exercicio teórico-práctico que permitirán evidenciar a consecución dos resultados de aprendizaxe expostos no currículo, tendo en conta que para ter aprobado o módulo, deberase ter aprobadas as dúas probas cunha puntuación igual ou superior ao 5, individualmente.

O equipo docente irá revisando in situ o desenvolvemento das tarefas, anotando nunha folla de rexistro o nivel de consecución de cada unha de elas,

A duración da proba práctica será dun máximo dunha hora e media, e o profesorado citará ao alumnado a súa hora correspondente.

Para acadar o aprobado, o alumnado deberá superar e realizar todos e cada un dos casos prácticos a desenvolver, tendo como mínimo o 70% dos ítems a avaliar correctamente realizados, en cada un dos casos prácticos.

Normas

- Será necesaria a identificación mediante o DNI ou pasaporte.
- Non se permitirá o uso de móbiles ou calquera outro dispositivo electrónico.